

ОСОБЛИВОСТІ СТАТИСТИЧНОГО ОБЛІКУ ЗЛОЯКІСНИХ НОВОУТВОРЕНЬ У ДІТЕЙ В УКРАЇНІ

Інформацію надано Центром медичної статистики МОЗ України на основі даних державної звітності

За рекомендацією ВООЗ в 2005 році Україна завершила перехід на віковий ценз дітей 0-17 років включно. На виконання Закону України „Про охорону дитинства” наказом МОЗ України від 12.12.2002 №465 був визначений перехідний період для закладів охорони здоров'я з 2003 по 2005 рік.

Віковий ценз дітей в нашій країні до цього часу становив 0-14 років включно. Діти віком від 15 до 17 років вважались підлітками, вони перебували на обліку в лікувальних закладах, які обслуговували доросле населення. Протягом перехідного періоду дана когорта населення була передана для медичного обслуговування в дитячу лікувальну мережу.

Рівень онкологічної захворюваності дітей від 0 до 14 років протягом останніх десяти років залишається незмінним і становить 10 - 11 випадків захворювання на 100 тис. дитячого населення (800 - 1 000 випадків щорічно).

З переходом України на інший віковий ценз дітей, було проведено аналіз захворюваності дитячого населення від 0 до 17 років включно за аналогічний період часу. Починаючи з 1995 року, рівень захворюваності дітей даного віку характеризується тенденцією до зниження. Показник захворюваності в середньому по Україні коливається в межах від 12,8 до 11,3 о/оооо (похибка $\pm 0,3$).

Рівень захворюваності дітей 15–17 років за цей же період також характеризується тенденцією до зниження. Показник захворюваності до 2003 року коливається в межах від 17,3 до 15,8 о/оооо. Починаючи з 2003 і до 2005 року (перехідний період) показник знижується з 16,5 до 12,4 о/оооо (з похибкою $\pm 0,8$), причому це зниження має статистично достовірну 95% ймовірність. Зниження показників захворюваності спостерігається стосовно всіх нозологічних форм, крім органів дихання та жіночих статевих органів. Структура захворюваності залишається без змін. В 9 регіонах з 27: Запорізькій, Чернівецькій, Донецькій, Житомирській, Івано-Франківській, Миколаївській, Харківській, Хмельницькій та Чернігівській областях зареєстровано зменшення показників захворюваності більш, ніж на 40%.

Слід зазначити, що в структурі дітей зі злоякісними новоутвореннями (0-17 років) вікова група 15–17 років складає більше 25%, причому за останні роки відбулося зниження показників тільки у цій віковій групі дітей. Тому такі зміни в рівнях захворюваності підлітків не можуть не відобразитись на показниках дитячої захворюваності (0–17 років). Про це свідчить як загальна тенденція даного процесу, так і зниження показника захворюваності дітей (0–17 років) в 2005 році в порівнянні з 2003 – на 5,7%, при цьому показник захворюваності дітей (0–14 років) за останні 3 роки збільшився на 4,6%.

Отже зменшення показників захворюваності дітей (15 – 17 років) очевидно є результатом недостатнього обліку – „втрати” частки хворих, що були переведені на обслуговування в дитячі лікувальні заклади. Це є черговим незаперечним свідченням того, що в Україні існують явні недоліки в системі обліку дітей з онкологічною патологією.

Існуюча в Україні система обліку онкологічних хворих (Національний канцер-реєстр і пов'язана з ним схема руху інформації) дає всі можливості для його поліпшення. Ряд наявних недоліків, в тому числі недостатній облік дітей зі злоякісними новоутвореннями, є не чим іншим, як результатом порушення процедури руху статистичної інформації, невиконанням нормативно-правових актів щодо реєстрації раку в Україні. Все це, в свою чергу, призводить до спотворення статистичних даних, які є не тільки відображенням онкоепідеміологічного процесу в Україні, а й основним джерелом для прийняття рішень в керівництві галузю.